

Jurysdykcja krajowa

- art. 1097 - 1110⁴ k.p.c
- właściwość sądu danego państwa do rozstrzygania sporów z zakresu prawa cywilnego i urzeczywistnienia w tym zakresie norm prawa cywilnego
- oparcie na powiązaniu podmiotowym, przedmiotowym bądź procesowym sprawy z systemem prawnym tego państwa.

- nie jest tożsama z pojęciem właściwości sądu i drogi sądowej;
- jedna z przesłanek procesowych (art. 1099 k.p.c.)
- przeprowadzenie postępowania pomimo braku jurysdykcji krajowej powoduje nieważność postępowania.
- zasada ciągłości jurysdykcji krajowej (art. 1097 § 1 k.p.c.)

Rodzaje spraw jakie są rozpatrywane w ramach jurysdykcji krajowej

- Postępowanie procesowe:
 - ▶ jeżeli pozwany ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę w RP (art. 1103 k.p.c.)
 - ▶ sprawy małżeńskie (art. 1103¹ k.p.c.)
 - ▶ sprawy ze stosunków między rodzicami a dziećmi (art. 1103² k.p.c.)
 - ▶ sprawy alimentacyjne i związane z ustaleniem pochodzenia dziecka (art. 1103³ k.p.c.)
 - ▶ sprawy z zakresu prawa pracy (art. 1103⁴ k.p.c.)
 - ▶ sprawy ubezpieczeniowe (art. 1103⁵ k.p.c.)
 - ▶ sprawy konsumenckie (art. 1103⁶ k.p.c.) i sprawy inne (art. 1103⁷ k.p.c.)

- Postępowanie nieprocesowe:
 - sprawy o uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu (art. 1106 k.p.c.)
 - sprawy o ubezwłasnowolnienie (art. 1106¹ k.p.c.)
 - sprawy małżeńskie (art. 1106² k.p.c.)
 - sprawy ze stosunków między rodzicami a dziećmi (art. 1106³ k.p.c.)
 - sprawy o przysposobienie (art. 1106⁴ k.p.c.)
 - sprawy z zakresu opieki i kurateli (art. 1107 k.p.c.)
 - sprawy rzeczowe (art. 1107¹ k.p.c.)
 - sprawy spadkowe (art. 1108 k.p.c.)
 - sprawy rejestrowe (art. 1109¹ k.p.c.)
 - sprawy inne (art. 1110 k.p.c.)
- Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne (art. 1110³ i 1110⁴ k.p.c.)

Rodzaje jurysdykcji krajowej

- jurysdykcja wyłączna
- jurysdykcja fakultatywna
- jurysdykcja konieczna
- jurysdykcja bezpośrednia
- jurysdykcja pośrednia

Przykłady źródeł ustalenia jurysdykcji krajowej

- postanowienia dwustronnej lub wielostronnej umowy międzynarodowej (np. Konwencja z Lugano);
- postanowienia prawa wtórnego Unii Europejskiej - odniesieniu do państw członkowskich;
- postanowienia Kodeksu Postępowania Cywilnego (księga pierwsza w części czwartej)